

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ TECHNICZNYCH
I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. STANISŁAWA STASZICA W BIAŁYMSTOKU**

NA LATA 2024/2025 – 2027/2028

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Motto:

„ W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem, o to ażeby bardziej był a nie miał, a więc przez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy ażeby umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”.

Jan Paweł II

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

I PODSTAWA PRAWNA ORAZ DOKUMENTY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO ZSTiOzOI W BIAŁYMSTOKU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
3. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie ONZ dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526);
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59);
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2017, poz.649);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz.997, z późn. zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2012 r., poz. 184, z późn. zm.);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2017 r., poz. 860);
11. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249);
12. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2017, poz. 882);
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 356);
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467);
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532 z późn. zm.);

16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych,
17. niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113 z późn. zm.);
18. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783);
19. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487);
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214);
21. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 957);
22. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r., poz. 1654 z późn. zm.);
23. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 – 2022 (Dz. U. z 2017 r., poz. 458);
24. Uchwała nr 76 Rady Ministrów z dn. 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 445);
25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 04.08.2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492);
26. Uchwała nr 156/2016 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2016 r. w sprawie Harmonogramu Realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowanego na lata 2017 – 2021;
27. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020 r. poz. 1008);
28. Wytyczne Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych dotyczących wykorzystania monitoringu wizyjnego w szkole;
29. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
30. Statut ZSTiOZOI w Białymstoku;
31. Polityka i procedury ochrony uczniów przed krzywdzeniem przyjęta w szkole 14.02.2024r.

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

32. Wyniki ewaluacji: Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
33. Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski
34. Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023

II WSTĘP

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w ZSTiOzOI opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikającej z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego oraz szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026.

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Ważnym aspektem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązującej w szkole Polityki i procedur ochrony uczniów przed krzywdzeniem oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Programu jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechna znajomość założeń Programu – przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

III MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym i duchowym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest też profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Szkoła dąży do zapewnienia wszystkim uczniom możliwości wszechstronnego rozwoju, co prowadzi do wychowania człowieka odpowiedzialnego, świadomie podejmującego decyzje, otwartego na świat, przygotowanego do podjęcia dalszej nauki lub pracy zawodowej oraz mądrego i godnego życia.

W roku szkolnym 2026/2027 charakter priorytetowy mają następujące zagadnienia:

- szkoła miejscem edukacji obywatelskiej – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych;
- promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów;
- profilaktyka przemocy rówieśniczej;
- zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, radzenie sobie w trudnych sytuacjach;
- promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci;
- wspieranie dobrostanu psychicznego;
- profilaktykę uzależnień.

IV WIZJA SZKOŁY

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. S. Staszica w Białymstoku to placówka, która:

- dąży do efektywnej realizacji wszystkich zadań szkoły oraz ciągłego rozwoju placówki;
- wypełnia standardy stawiane placówkom edukacyjnym;
- dba o wysoką jakość świadczonych usług i zadowolenie uczniów;
- pragnie być szkołą pierwszego wyboru, innowacyjnej wiedzy, umiejętności i kompetencji – szkołą nowoczesną, która pozwoli każdemu uczniowi rozwijać się, realizować marzenia i sprostać wymaganiom rynku pracy;
- troszczy się o swoich pracowników, umożliwia im doskonalenie, zdobycie nowych kompetencji i umiejętności;

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

- jest otwarta, dynamicznie rozwijająca się i ukierunkowana na oczekiwania zarówno uczniów, rodziców, jak i nauczycieli.

V SYLWETKA ABSOLWENTA

Celem ZSTiOzOI jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

VI OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Treści Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są spójne z zapisami zawartymi w szkolnych dokumentach tj. Statutem ZSTiOzOI, Programem Rozwoju Szkoły, Koncepcją Pracy ZSTiOzOI, Ceremoniałem Szkolnym i innymi dokumentami wewnątrzszkolnymi, oraz z wszelkimi działaniami podejmowanymi na terenie szkoły.

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

2. Treści programu Wychowawczo - Profilaktycznego opierają się na podbudowie teoretycznej: znajomości teorii wychowania, profilaktyki mającej swoje uzasadnienie w obserwacji zachowań i funkcjonowania ludzi w społeczeństwie.
3. Treści Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są oparte o dane uzyskane z ewaluacji i diagnozy.
4. Wychowawcy tworzą plan pracy wychowawczo - profilaktycznej dla swoich klas zgodne z założeniami programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły.
5. Treści programu wychowawczo - profilaktycznego wdrażane są do programów nauczania wszystkich przedmiotów ze szczególnym uwzględnieniem zajęć z wychowawcą.
6. Program stwarza uczniom możliwość indywidualnego rozwoju oraz przygotowuje ich do dalszego etapu kształcenia i wkraczania w dorosłe życie.
7. Program znany jest całej społeczności szkolnej.
8. Rodzice i uczniowie mogą zgłaszać swoje wnioski i propozycje związane z programem wychowawczo - profilaktycznym.
9. Każdy członek społeczności szkolnej, od dyrekcji, nauczycieli, uczniów, rodziców aż do pozostałych pracowników szkoły, jest człowiekiem wolnym, który świadomie wstąpił do tej społeczności i zdecydował się na jej aktywne współtworzenie.
10. Każdy członek społeczności szkolnej, jest świadomy, że wolność niesie za sobą trud odpowiedzialności za dokonywane wybory.
11. Szkoła pełni funkcję wspierającą i uzupełniającą w stosunku do działań wychowawczych rodziców co wynika z poszanowania ich nadrzędnego prawa do wpływu na kształcenie i wychowanie dzieci. Konieczne jest zatem aktywne uczestnictwo i współpraca rodziców w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.
12. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami - wychowują poprzez swoją osobowość i postawę w życiu codziennym. Powinni zatem być wzorem dla ucznia.
13. Nadrzędną zasadą którą powinni kierować się wszyscy członkowie wspólnoty szkolnej jest wzajemny szacunek.
14. Podstawowym prawem i obowiązkiem w szkole jest nauka i udział w zajęciach.

VII CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- **duchowej(aksjologicznej)**– ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).
- kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna obejmuje:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

VIII SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

Obszar rozwoju intelektualnego

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

Obszar rozwoju społecznego

1. Integracja zespołów klasowych.
2. Reintegracja w klasach wyższych.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

Obszar rozwoju fizycznego

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I półroczu wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. Uczniowie znają zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej,

Obszar rozwoju emocjonalnego

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Przeprowadzenie cyklu zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.
4. Uczniowie wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc w razie stwierdzenia pogorszenia nastroju, przemęczenia, pogorszenia kondycji psychicznej.

Obszar rozwoju duchowego

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

IX ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY - EWALUACJA I DIAGNOZA

Powyższy Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest wynikiem przeprowadzonej ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego oraz diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących młodzież przed zagrożeniami a także trudności, występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym uczniów. W badaniach ankietowych uczestniczyła reprezentatywna grupa uczniów, rodziców i nauczycieli. Cennym źródłem informacji była obserwacja uczniów podczas zajęć dydaktycznych, wycieczek, uroczystości szkolnych, podczas przerw na szkolnych korytarzach a także analiza problemów związanych z wprowadzeniem zdalnego nauczania.

Na podstawie uzyskanej wiedzy zostały sformułowane wnioski, które posłużyły

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

do opracowania niniejszego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

Wnioski:

1. szkoła zapewnia wystarczający wachlarz możliwości kontaktowania się z rodzicami, każdy rodzic ma możliwość wyboru najbardziej odpowiedniej, ze swego punktu widzenia, formy kontaktu;
2. należy utrzymać i rozpropagować, wśród uczniów i rodziców, dotychczas proponowane zajęcia dodatkowe. Uczniowie mają zapewniony szeroki wachlarz różnego rodzaju zajęć, jednakże istnieje potrzeba dodatkowego zachęcenia ich do udziału, w czym mogą być pomocni rodzice, warto na bieżąco informować rodziców o proponowanych zajęciach;
3. istnieje potrzeba zapoznawania rodziców z ogólnymi założeniami Programu Wychowawczo – Profilaktycznego oraz Programu Współpracy z Rodzicami, jak również z planowanymi zajęciami prowadzonymi przez wychowawców, specjalistów szkolnych i pracowników instytucji wspierających pracę szkoły, którymi rokrocznie obejmowani są uczniowie poszczególnych klas;
4. istnieje potrzeba zwiększenia liczby zajęć edukacyjnych związanych z problematyką:
 - radzenia sobie ze stresem,
 - budowania poczucia własnej wartości,
 - budowania dobrych relacji, wzmacnianie integracji z uwzględnieniem potrzeb uczniów przybyłych do naszego kraju w związku z wojną toczącą się za wschodnią granicą,
 - zdrowia psychicznego,
 - niebezpieczeństw w sieci,
 - niebezpieczeństw związanych z handlem ludźmi,
 - niepełnosprawności,
 - zasad dobrego wychowania.
5. młodzież prezentująca trudności natury psychicznej, społecznej i edukacyjnej wymaga udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej na każdym etapie kształcenia niezależnie od posiadania dokumentacji – ze względu na stan swojego zdrowia i przejawiane trudności w funkcjonowaniu; zwiększa się liczba tej młodzieży, znacząco rośnie też zapotrzebowanie na systematyczną pomoc psychologiczną, edukacyjną, wychowawczą;
6. młodzież borykająca się z chorobami przewlekłymi nie ujętymi w Rozporządzeniach MEN jako niepełnosprawności, wymaga udzielania stałej bądź okresowej pomocy psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia w procesie edukacji adekwatnie do swoich potrzeb i możliwości;
7. młodzież zmagająca się z trudnościami rodzinnymi (rodzina niepełna, przemoc, niski status materialny, nałogi), czy przejawiająca zachowania ryzykowne również powinna

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

być otoczona adekwatną do sytuacji opieką i wsparciem w ścisłej współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc rodzinie.

X KRYTERIA OCENY EFEKTYWNOŚCI DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Uczniowie:

1. osiągają wyniki w nauce, adekwatnie do swoich możliwości intelektualnych;
2. systematycznie uczęszczają na zajęcia lekcyjne;
3. chętnie uczestniczą w uroczystościach szkolnych, biorą udział w olimpiadach, konkursach, zajęciach kół zainteresowań;
4. potrafią być taktowni, prezentują wysoką kulturę słowa, przejawiają życzliwą postawę wobec otoczenia;
5. są tolerancyjni i otwarci na innych ludzi, nie odmawiają pomocy;
6. dbają o zdrowie, higienę osobistą, ubiór stosowny do sytuacji itp.;
7. szanują mienie szkolne, angażują się w prace na rzecz szkoły i środowiska;
8. są wolni od nałogów;
9. potrafią radzić sobie ze stresem, są asertywni, empatyczni;
10. w sytuacjach trudnych potrafią szukać pomocy;
11. znają i przestrzegają normy społeczne, nie stosują przemocy psychicznej i fizycznej;
12. rozwijają swoje zainteresowania, podejmują działania w zakresie samokształcenia i samorozwoju;
13. są świadomi swoich możliwości i ograniczeń i aktywnie korzystają ze swoich zasobów psychicznych;
14. podejmują pracę nad swoimi trudnościami;
15. potrafią korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł wiedzy i dóbr kultury;
16. świadomie podejmują decyzje dotyczące własnej przyszłości;
17. są dumni ze swojej przynależności państwowej, tradycji i tożsamości narodowej.

XI EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo - Profilaktyczny poddawany będzie ustawicznej ewaluacji i modyfikowany według potrzeb – ma on charakter otwarty.

W celu uniknięcia tworzenia aneksów do Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, wszelkie zmiany, po uchwaleniu przez Radę Rodziców po wcześniejszym uzgodnieniu z Radą Pedagogiczną będą nanoszone bezpośrednio w dokumencie (ujednolicony tekst programu).

Formy ewaluacji:

1. obserwacja zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analiza dokumentacji,

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

3. przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analiza przypadków.
7. obserwacja zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi w Białymstoku w dniu 28 września 2026 roku.